

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény

Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése, ide küldendő az előfizetési díjak nyiteltérké és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetéseik elfogadtatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben, Schalet H., Dukas M., Oppalik A. <Általános Tudósító> hirdetői osztálya Budapest.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyitlittér petitsora 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye

A bölcsek-csillaga.

Midőn a keresztény írók arról tudósítanak, hogy a bölcsek csillagát Zoroaster megjósolta: akkor ez nem tekintendő koholmányoknak; sőt inkább ez a jóslat azon általános pogány várakozásban és reménységben találja meg kellő megokolását s elegendő bizonyítékát, mely az égboltozatot észlelendő különös csillagzatra vonatkozik.

Tényleg, 474. évben, Róma városának alapítása után be is következett a Jupiter és Saturnus bolygóknak feltűnő együttállása a hal csillagzatában: a midőn ama két bolygó annyira közel jött egymáshoz, hogy egy különös nagy csillag gyanánt tűnhetett föl.

Már Kepler, legújabbban pedig Ideler és Sepp elfogadták azt a nézetet, hogy ez volt a bölcsek csillaga; és csodálatos dolog, hogy a chinai évkönyvek is azt állítják, hogy éppen akkor új csillag jelent meg.

De hát, akármiben álljon is a dolog, annyi bizonyos, hogy egy csillag vezette azon Mágusokat az újszülött Világmegváltó jászolához és hogy ezen eseményben a pogányvilág reménykedése, várakozása több vagy kevesebb sejtelemmel összhangzásban volt.

Ime azonban, a miben akkor Isten rendkívüli intézkedése folytán részesültek: abban mi mindnyájan is még mindig folyton részesülünk; megjelent számunkra is egy csillag életünk égboltozatán, világítván sugárzó pompában és szépségben.

Felismerjük őt?

Ez a keresztény vallásnak, Krisztus

magasztos tanának, az evangéliumnak világossága, fénye!

Valamint az a valóságos csillag akkor előrevilágított a bölcseknek, jelezvén nekik az utat, a melyen haladniuk kellett, ha hosszú nehéz utjuk célját elérni akarták: éppen hitünk ezen láthatatlan titokteljes csillaga minket arra tanít, hogy ezt az ösvényt keressük és találjuk s azon az uton járjunk, a mely odavezet földi létünk céljához; s arra tanít, mit kell hinnünk és mit kerülnünk, hogy életünk méltó legyen a kereszténységhez s az emberiséghez.

És milyen volt a mi életünk eddig ezen csillaggal szemben?

Valjon képes volt-e a szívünk hitelenségének sötéttségén keresztül hatni azt elűzni?

Tanusítottunk-e mindig ugyanazt az örömet, ugyanazt a határozott engedelmességet életcsillagunk vezérletének követésében, mint ezt a keleti bölcseknek csodálatosan láttuk?

Avagy pedig nem-e voltunk, nem-e vagyunk arra hajlandók és készek, a barátságos, fényes sugárzó Isten küldötté vezetőre helyet követni inkább a csalfa, ámtó tevésségekkel és férdézeket s elcsábítani magunkat járathat posványokba, mocsarakba, a melyekben igen könnyen erkölcsi vesztünket találhatjuk?

Ezen tévesztő vezércsillagok, ezen erkölcstelen vakmerő tanok, melyeket ártatlan oldalról mutatják az embereknek akár a hamis barátok és romlott útutársak rábeszélési fufangjukkal, akár pedig destruktív veszedelmes irányú könyvek valláserkölcsi

vagy társadalmi, vagy végre állami tekintetben.

Azonban mennyire egészen más hatása volt az örvendetes eseménynek Herodes és Jeruzsálem lakóira; azon nagy eseménynek, melynek tanúi a bölcsek valának. Ezeket öröm helyett félelem és rémület fogta el! Így lebeg mindig aggodás és remegés közt a rossz lelkiismeret s mindenütt és mindig látja a közeledő bírójt és bosszút!

De ha a bölcsek közlése, hirdása nyugtalanságot okozott Herodesnél: ő mégis eléggé elővigyázó s okos, hogy azt nem mutatja; ellenkezőleg örömteljes és boldogító meglepetést szinlel.

Micsoda nyomorult képmutatás, milyen ravaszság s jellemingtagság! Mily hamis utakhoz, gyalázatos eszközökhez folyamodik, hogy aljas terveit keresztülvigye, önző céljait elérhesse.

A bölcsek elhagyják Jeruzsálemet s indulnak azon helyre, hol az újszülött Világmegváltó található volt.

S ime! a csillag, a mely hazájukban világított nekik, ismét vezérrük s utmutatójukká lett; s ők azon kunyhóba léptek, hol az isteni gyermek anyjával együtt tartózkodott. Térdreborulva imádják őt. Kinccseiket kinyitják s ajándékokat nyújtanak neki: aranyat, tömjént és myrrhát. Aranyat ajándékoznak, hogy jelöljék királyi méltóságát; tömjént áldoznak, hogy mutassák istenségét; myrrhát hoznak neki, hogy jelezzék emberiségét és a jövő életének keserűségét.

Aranyat, tömjént és myrrhát áldoznak

TÁRCZA.

Karácsony.

Zug a harang, imára menjünk,
Buzgó ajakkal énekeljünk,
Szívünket öröm töltse be, —
Békesség szállt a földre le:
— A Megváltó ma született!

Csillag lobog, csillag vezérel,
Tele az ég sugárral, fényel.
Pásztorok hosszan utra kelnek
Kapuja felé Betlehemnek:
— A Megváltó ma született!

Királyok jönnek messi tájról
Kis Betlehembe. Ott a jászol,
Körötte tenger-tenger népség,
Hallgatni az angyal beszédét:
— A Megváltó ma született!

Örök sugár, derengő, fényes,
El odaért, el odaszállt a néphez.
Hideg szívet is fölmelengt,
Kétséget is elűz e gyermek, —
— A Megváltó ma született!

Arany derű mosolyg az égen,
A föld is ég öröm tűzében,
A mult idő bukott a sirba,
Mert el van mondva, meg van írva:
— A Megváltó ma született!

Ember, ébredj. — Öröme kelve,
Az égi harmat hull szivedbe,
A kétség ledökted ne bánts,
Mert nincs szegény, mert nincsen árva:
— A Megváltó ma született!

Nézd, ott a bölcső s benne: Élet!
Mi vár rád, — sohase kérdjed.
Ha szenvedés, nyomor, baj érne,
Nézz Betlehemnek gyermekére:
— A Megváltó ma született!

Kételkedő szíved megépül,
Nem irtózik fénytől, reménytől.
Ha sors veri, ha bánat éri,
A hitnek karján meg se éri . . .
— A Megváltó ma született!

. . . Harsongva száll a hálaének
A mindenség nagy Istenének.
A szellő is úgy — szerte szállván:
A szent örömhírt viszi szárnyán:
— A Megváltó ma született!

Zug a harang, imára menjünk,
Buzgó ajakkal énekeljünk,
Szívünk sugára azt ragyogja,
Szívünk is egyre azt dobogja:
— A Megváltó ma született.

Juhász Sándor.

A hol nem szeretnek.

A nagy ünnepestén együtt ült az egész Rátosy család Az öreg Rátosy Kálmán vallásos katolikus volt és megkövetelte a familia tagjaitól, hogy buzgón és áhitattal üljék meg karácsony ünnepét. És a soktagu familia szívesen hajlott meg a gazdag öreg ur akaratát előt, a hat fia és három leánya, a kiket a hivatás meg a férjhezmenés szerte szórt széles e hazában, elmulasztatatlán kötelességüknek tartották, hogy legalább karácsony ünnepén apjukkal legyenek, a ki a felesége halála, tehát vagy tíz esztendő óta egyedül uralkodott az ősi Rátosy házban.

A csillár, remekműve a rokokó édes műiparának, négy erős fényű lámpájával fényes világot terjesztett szét az ósdi, de ép és érdekes burtorzat nagy teremben. Huszonnégyen ültek a hatalmas asztal körül, erőteljes markáns arcú férfiak, fiatal asszonyok s jól nevelt, csendes

tehát a pogány böcek. Hát mi nem szentelhetünk hasonló ajándékokat Üdvözlőnknek?

Aranyat ajándékozhatunk neki az igazi benső szeretetnek szinaranyát; tömjént kell áldoznunk — az igazi bizalomteljes, Istennek tetsző imának illatos tömjénjét; myrrhát adjunk ajándékkul, — az őszinte megbánás és önmegtagadás myrrháját; a mely oly keserű, mint életünk kísértései és szenvedései.

Kedves olvasóm! oda, oda fordítsuk szellemünk szemét, a hova bizalomteljesen tekintenek ma a kelet bölcsői: az egék felé! Kövessük a hit csillagát. Ez vezetni fog minket földi életünk homályán keresztül — azon helyre, hol a hit átváltozik tiszta látássá, a remény — beteljesül s a szeretet örvend az örökké zavartalan birtoknak; az égi üdvnek és békeségnek.

Cselkó József.

A Kisdedóv-Egyesület közgy.

A helybeli Kisdedóv-Egyesület, mely közel két évtizeden keresztül oly csendesen és zajtalanul működik a város kisdedeinek védelmében, ápolásán s a magyar nyelv terjesztésén, f. év december hó 14-én, délután tartotta meg szokásos évi rendes közgyűlését.

Sajnos, hogy a tagok részéről oly csekély az érdeklődés ezen intézmény iránt, pedig ha valahol, úgy itt kellene fokozott tevékenységet, lankadatlan érdeklődést tanusítani azoknak, kik szívükön hordják — a költő szavai szerint — azokat, kiknek egyedüli rendeltetésük csak az, hogy itt alant mint „fényugár” mosolyogva járjanak. Fájdalommal konstatáljuk ezeket, de egyúttal vigasztal bennünket az a tudat, hogy az egyesület tisztikara mindezek daczára magasan lobogtatja itt az édes hazá határán azt a zászlót, melyre a kisdedek védelme, ápolása, a magyar nyelvnek minnél szélesebb rétegen való terjesztése van felírva. Legyen további munkájukon az Isten oltalma, áldása; hevítse őket az a tudat, hogy e város kulturájának magyar szellemében való fejlesztése megdöntetlen bizonyítéka annak, hogy ezzel csak szilárdítják

azon alapot, a melyen a magyar állameszmé s a magyar kultúra fenségese palotája büszkélkedik.

A közgyűlést — tekintettel arra, hogy az egyesület elnöki állása — lemondás folytán — üresedésben van, — aelnök megbízásából Brauner Lajos e. titkár nyitotta meg. A közgyűlésen a következő ügyek tárgyalattak:

1. Örvendetes tudomásul vette a közgyűlés tolnai gróf Festetics Jenő Ő méltóságának az egyesület évi szükségleteinek fedezésére nyújtott 100 kor. adományát.

3. Titkár felolvassa az egyesületnek 3 évi működéséről szótó terjedelmes elnöki jelentését. Az elnöki jelentés beszámoló a kisdedóvudában az 1900. 1901 és 1902-ik években történt nevezetesebb eseményekről, a tagok, valamint az ökötelesek számáról, bővebben ecseteli ama tevékenységet, melyet az egyesület lelkes óvónói a magyarosítás terén a kisdedek körében kifejtettek. Részletesen beszámol a 3 év alatt történt adományozások, jutalmazásokról, valamint az egészségügyi viszonyokról. A megtartott tanévi záróvizsgálatokról s azok eredményéről. Közgyűlés a titkár felolvasását mindvégig a legnagyobb figyelemmel kísérte s a jelentést tudomásul vette.

3. Felolvastatott a nagymélt. vallás- és közoktatásügyi Miniszternek a kisdedóvudáknál a szünidő pontos betartása tárgyában f. év május hó 30-án kelt 36171. sz. rendelete. A közgyűlés a miniszteri rendeletet tudomásul veszi; de oly megjegyzéssel, hogy a rendeletben foglaltakat egyelőre, — tekintettel a helyi viszonyokra, — nem alkalmazhatja.

4. A számvizsgáló-bizottság jelentését Polesinszky Emil olvasta fel. E jelentésből kitétnék, hogy az ovoda mult tanévi bevételei a következők voltak: kamatokból 40169 kor., munkaanyag visszatérítésből 2916 kor., óvási díjakból 71200 kor., adományokból 390 kor., tagsági díjakból 382 kor., államszolgálatból 600 kor., különfelekből 24 kor.; az összes bevétel 253885 korona. Ezzel szemben a kiadás: óvónők fizetése 13992 kor., dajka fizetés 240 kor., küldönc fizetése 60 kor., fűtlésre 29950 kor., munkaanyagra 4932 kor., épületfenntartásra 7922 kor., nyomatványok és írószerekre 1742 kor., különfelekre 8290 kor., az összes kiadás 222828 kor. Vagyonszaporulat

Kálmán volt a ház legidősebb fia. Hatalmas komor arcu férfi Mikor atya kérdést intézett hozzá, megrezent és lehajtott fejjel, halikán mondta:

Senki.
— Hát akkor fogjuk a vascorához, gyermekeim

Az ajtó kinyílt s két ínan hordta nagy sietéssel az izletes ételeket és tüzös italokat. De a hangulat nem volt kedélyes, sem ünnepies, Pirokska szavai mély nyomot hagytak a testvérek lelkében.

Irmára gondoltak, elveszettek, elzűllöttek hitt nővérekre. aki most valahol a nagy világ forgatagába vetette magát, mert nem akart atyjának engedelmeskedni. Irma volt a legszebb s a legszellemesebb a Rátosy lányok között, örökölte atya szenvedélyes természetét s anyja hajlandóságát az áldozatra. Rátosy, mint mindegyik leányánál tette, Irma számára is kiszemelt egy férjet; egy negyven év körüli gazdag és előkelő földbirtokost. A leány utálta azt az embert s kijelentette atya előtt, hogy semmi szin alatt nem lesz nevéje. Viharos jelenet játszódott le atya és leánya között s az öreg, dolyfos nemesnek ezek voltak utolsó szavai:

— Engedelmen gyermekek nem tőrök a házammal. Eredj! nem vagy leányom.

(Vége köv.)

tehát 31057 kor. Az egyetl vagyona a mult tanév végén 847151 kor. összeget tesz ki készpénzben. A közgyűlés a bemutatott zárszámadást örvendetes tudomásul vette s Polyák Máttyás gondnoknak a fölmentvényt megadta, tevékenységéért pedig jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

5. Gondnok bemutatja az 1902—1903 tanévre egybeállított költségtervezetet. A tervezet szerint a bevétel 187151 kor., a kiadás 2420 kor., a mutakozó hiány 54849 kor. A közgyűlés a költségvetés lételeit elfogadta, a felmerült hiányt államszegély címen határozta kérelmezni a magas miniszteriumtól.

6. Elnöklő titkár jelenti, hogy az egyesület a folyó év végén VI. ciklusának 3-ik esztendeje lejár, ez okból kéri a közgyűlést, hogy egy a tagok gyűjtésére, mint pedig a tisztújításra nézve határozzon. Erős a hite, reménye, hogy Csáktornya lelkes és áldozatkész polgársága, valamint a mullban, egy a jövőben is híven fogja támogatni, fejleszteni továbbra is ez intézményt, melynek alapításán oly lelkesedéssel küzdött lennállásán oly édes és megnyugtató örömeiket talál. A közgyűlés titkár jelentésére határozatilag kimondja, hogy az új tagok gyűjtésére az egyesület mindenkor tevékeny-kész hölgytagjait kéri fel, az újbóli megalakulást pedig 1903. év január hó első felében tartja meg.

7. A jegyzőkönyv hitelesítésére Alszeghy Alajos és Thorday János tagok küldöttek ki.

Végül elnöklő titkár megköszönve a tagoknak a szives részvételt, az ülést be-zárta.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Boldog ünnepeket** kívánunk a karácsonyi szent napok alkalmából lapunk minden olvasójának, előfizetőjének, jóakarójának és szives munkatársainknak!

— **Közgyűlés.** A csáktornyai kereskedelmi kaszinó f. hó 26-án délután 3 órakor tartja saját helyiségében rendes évi közgyűlést.

— **Felhívás.** A 118. 956/898. sz. m. kir. belügyminiszteri körrendelet 1. §-a értelmében az orsz. betegápolási alap terhére gyógyszer rendelhető a) Azon szegények számára, kik az 1886. évi XXII. t. az 145. §-ához képest magukat közsegély nélkül fenntartani nem képesek b) Hatóságilag igazolt azon szegénysorsuak számára, a kik keresetök vagy jövődelmük csekély voltánál fogva csakis a legszükségesebb lélfenntartási eszközökkel rendelkeznek és közfel-fogás szerint szegényeknek tekintetnek végre c) azok számára, a kik az a) és b) pontban megjelöltek közé nem tartoznak, de oly mostoha viszonyok között vannak akkor, a midőn veszély esetében gyógyszerre szorulnak, hogy legjobb akaratuk mellett is képtelenek a gyógyszer árának megfizetésére. A helyi hatóságnak kötelessége lévén a fenti a) pontban említett szegények névjegyzékének a szegény jogon való rendelkezésre hivatolt orvosokat és az illető gyógyszerészt ellátni, illetőleg az e részbeni változásokat évenként velők közölni, ugyanazért felhívja az előjáróság Csáktornya nagyközség területén lakó magukat közsegély nélkül fenntartani nem képes szegényeket, hogy a kérdéses nyilvántartásba leendő felvételük céljából Csáktornya nagy-

gyermekek. Künn sikongott a dermesztő hóvihar, fehér és jeges volt a világ, igazi karácsonyi idő. De benn a szobában kellemes meleg terjesztett a hatalmas kandalló. Egy ifju pár melengette magát a kandalló mellett. Ezek most érkeztek meg, az ország másik határszéléről, négy napig utaztak, csakhogy a karácsonyestét a szülői házban tölthessék.

Rátosy Kálmán, a fehér patricius — aho-gyan a környéken nevezték — az asztalfőn ült. Hosszu, főhéher szakállá eltakarta a mellét, egyik keze az asztalon nyugodott, a másikkal szakállát simogatta csendesen. Még alig beszéltek valamint a testvérek, inkább csak suttogva váltottak néhány szót, a családfo előtt nem akarták megkezdeni a társalgást. S megszólalt az öreg:

— Hát együtt lennénk mindnyájan.

— Csak az Irma hiányzik, válaszolt egy női hang. A legfiatalabb leány, a másfél éves menyecske szólott. Bájos, szöke teremtés volt, áldott jó szívvel, hirtelen természettel. A kis menyecske megrettent, nagy meggondolatlanúsággal kiejtett szavai felett s félénken bujt el a legidősebbik fivére mellé. Az ledőleget nagy neki.

— Pirokska, miért nem vagy okos?

A harag villáma cikázott az öreg Rátosy szemében. Haragosan ütött az asztalra.

— Senki sem hiányzik, én mondtam. Ugye, Kálmán fiam, senki sem hiányzik?

község hivatalos helyiségében 1 sz. alatt 8 napon belül saját érdekükben jelentkezzenek.

— **Mindenki tudja meg,** hogy a legbiztosabb szer különféle gyermekbetegségek (vérszegénység, angolkór, sápkór, skrofulózis, tüdővész) keletkezésének elhárítására a Zoltán-féle csukamájolaj, mely teljesen szag- és íz nélküli, tápereje nagy és könnyen emészthető. Üvege 2 korona a gyógyszer-tárakban.

— **Kinevezés.** A csáktornyai járási-rózsánál áthelyezés folytán megüresült albirógnál állásra Ö felsége Bertin Agoston nagykánizsai törvényszéki jegyzőt nevezte ki.

— **Meghívó.** A Csáktornyai Iparosíjak Egyesülete a működését f. hó 25-én, Karácsonynapján, kezdi meg; a mikor is az egyesület helyiségét az egyesület tagjainak rendelkezésére bocsájti. Van szerencsem úgy a rendes és pártoló tagokat, valamint az egyesület iránt érdeklődő polgárokat s iparosíjakat is, az ünnepélyes megnyitásra, delután fél 3 órára, a túzóltó-laktanya nagytermébe meghívni. »Zrínyi Károly« elnök.

— **Választás.** A csáktornyai takarékpénztár f. hó 18-án tartott rendkívüli közgyűlésében, a beteg Széverth Antal helyettesül Pálya Mihály felügyelő-bizottsági elnököt választotta. Pálya Mihály helyébe felügyelőbizottsági tagul Dénes Béla jegyző választott meg.

— **Vasárnapi munkaszünet felfüggesztése f. évi december 21-én.** A karácsonyi forgalom akadálytalan lebonyolítása és a torlódások elkerülése céljából a folyó év december hó 21-ére eső vasárnapon a munkaszünetet az összes posta- (távirda-) hivataloknál felfüggesztém. A kir. posta- és távirдахivatalok ehhez képest jelzett napon a posta-távirda és távbeszélő kezelési ágánál tartanak a szükséges személyzettel oly szolgálatot, mint más köznapokon s ezt alkalmas módon hozzák a közönség tudomására. Budapest, 1902. december 15.

— **A tanítók mellett.** Vármegyénk törvényhatósági közgyűlése a tanítói fizetés emelése mellett állást foglalt. Az áll. tanítók egyetemes gyűlése átiratot küldött a megyékhez s így Zalamegyéhez is. Ezenkívül Berkovics József szepetneki plebánus is adott be egy megindokolt javaslatot. Az ügy Kauffmann Mátyas aljegyzőnek volt kiosztva kinek határozati javaslatát elfogadta a közgyűlés a következőkben: A vármegye közönsége méltányolja a nemzet napszámsainak, a hazai tanítósnak a magyar nemzeti kultúra érdekében kifejtett nehéz és verejtékes küzdelmét. Ép azért szívének melegével fordul a tanítói kar felé és méltányos és igazságos kérelmüket magában foglaló és a magyar képviselőházhoz benyújtott feliratukat azzal a szeretettel veszi a törvényhatóság, mint a magyar lárсадalom egyik tényezője, pártfogása alá, a minő szeretettel munkálkodnak ok a jövő reményeinek, fiainak az igazi vallásérkölségi alapon nyugodt nevelésén és tudás kiképzésén. Ennélfogva Zalavármegye törvényhatósági bizottsága azon kérelemmel fordul a mélyentisztelt képviselőházhoz, hogy a magyarországi állami tanítóknak nov. 9-én Budapesten tartott II. egyetemes gyűléséből kifolyólag a tanítói fizetés rendezés iránt a nemzet törvényhozóihoz már benyújtott feliratban foglalt méltányos kérelmüknek most már elodázhatlan kérelmén, a nemzet teherviselő képességével arányban leendő megvalósításán munkálkodni méltóztassék.

— **Halálózás.** Baumhack Frigyes szent-

ilonai vendéglőt és családját súlyos csapás érte, leányuk férjezett Bohin Jánosné 28 éves korában hosszú szenvedés után f. hó 14-én elhunyt. Temetése 15-én volt nagy részvét mellett. — Reiner Anicza, muraközi születésű hajadon Bács-Petrovoszelen e hó 12-én életének 16-ik évében elhunyt. A korán elhunytat közvelen férjhezmenetele előtt szőlítolta el a halál anyaga. Az elhunytban Kramarics Imre földnök, bács-petrovoszeli közs. jegyző és neje szül. Terbócz Katalin rokonukat s nevelőleányukat vesztették. Temetése e hó 13-án nagy részvét mellett történt. Béke hamvaikra!

— **A Magyar Nemzet** legjobban szerkesztett magyar napilap, tanügyi és gazdasági mellékletekkel. Szerkesztik: dr. Jókai Mór és Bekics Gusztáv főszerkesztők és Adorján Sándor felelősszerkesztő. Ára egy évre 24 kor., félévre 12 kor., negyedévre 6 kor., egy hónapra 2 kor. Az előfizetési pénzek postautalványon Budapest, VII. Kerepesi-ut 54. Athenaeum-épület küldendők.

— **A zágrábi érsek és a muraköziek.** Ez év nyarán terjedt el vármegyénkben az a lesújtó hír, hogy a zágrábi érsekség a muraközi plebánik hivenél kint levő és jelzőlagilag biztosított penzeket felmondta s azoknak záros határidőn belül visszafizetését elrendelte, mely körülmény súlyos csapásként nehezedett volna az illető adósokra. A vármegye törvényhatósága októberi közgyűléséből megkereste e tárgyban a zágrábi érsekséget, kérve a szóbanforgó, a muraközi népre sérelmes rendelkezés visszavonását. Az érsek átiratát a f. hó 9-iki megyei közgyűlésen olvasták fel, melyben értesére adja a megye közönségének, hogy a szóbanforgó sérelmes rendelkezést nem vonhatja vissza; mert azt nem adta ki s nincs is szándékában kiadni, amit a közgyűlés megnyugvással vett tudomásul.

— **A vérvád.** A szárad legérdekesebb, legnagyobb és legszenzácziósabb póré kétségkívül a tiszaszlári vérvád tárgyalása volt, amely a maga idején egyenesen abszorbeálta a közvélemény minden érdeklődését. Mégis ez a pór, a mely csak tünete volt egy ezréves forrongásnak, még most se áll tisztán, tökéletes képet nyújtva a nagy közönség előtt. Efvös Karoly, a kiváló politikus, író és kriminalista most kitölti a nagy hézagot, s az Egyetértésben hitelesen és e mellett a nagy író minden pszichológiai és művészi fegyverével megírja a vérvád teljes történetét egy nagy, hatalmas és örök becsű munkában, a melynek címe: »A nagy per, mely érvé őta folyik s ma sincs vége.« Ez a munka már a második kötet vége felé jár s most az Egyetértés azt a nagy és költséges kedvezményt nyújtja minden új előfizetőjének, hogy az eddig megjelent két kötetnyi művet teljesen ingyen megküldi. Karácsonykor, a szent ünnepekre az Egyetértés rendkívül érdekes és szokatlan terjedelmű számmal lép meg az olvasót. A ház asszonyának, a gyermekeknek is azonfelül, hogy lapjuk az Egyetértés és hasznos olvasmányuk, egyúttal dívatsalójuk is. A ki csak kívánja, kedvezményes áron, (egészévre 4 frtért, félévre 2 frtért, negyedévre 1 frtért) kaphatja a kitünően szerkesztett, modern divatlapot, mely más uton tetemesen drágább. Az Egyetértés előfizetési árai: Egy hónapra 1 frt 80 kr. Negyedévre 5 frt., Félévre 10 frt. Az előfizetési pénzek (legzélszerűben postautalványon) az Egyetértés kiadóhivatalába küldendők; IV., Vármegye-utca 11. szám.

— **Bűnhődés.** Vugrincics Rezső bűnyegében; ki mult hó 27-én Friedl János csáktornyai nagyvendéglőt meggyilkolta, csü-törtökön hozott ítéletet a nagykánizsai kir. törvényszék. Vugrincics töredelmes vallomást tett, melyben hangoztatta, hogy Friedl nem akarta megölni, hanem csak megsebesíteni. A törvényszék 15 tanut hallgatott ki, kiknek legelőbbje kedvezően vallott a vádlólra. A bünt erős felindulásban elkövetett s halált okozó súlyos testi sértésnek minősítvén Vugrincics Rezsőt egy és fél (1½)

évi börtönre ítélték. Az ítélet ellen úgy a kir. ügyész, mint vádlott védője, dr. Bród Tivadar fellebbezéssel éltek. Mikor az ítélet kihirdették, Vugrincics ájultan esett össze.

— Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

— **A takonykór megszűnése.** Csáktornya nagyközség területén a takonykór hatóságilag megszűntnek nyilvánított, miért is Csáktornyáról és vidékéről folyó hó 23-ától kezdődőleg ismét szállíthatók külföldre lovak.

— **Karácsonyra és újévre** sebb, nagyobb örömet okozó ajándék, meglepetés nem képzeltető, mintha nőnk, rokonaink, gyermekeink részére megrendeljük a legelterjedtebb és legszebb szépirodalmi hetilapot, a Képes Családi Lapokat. Félévre az egész előfizetés csekély 6 korona, egy negyedévre csekély 3 korona. Ennél olcsóbban, sebb meglepetést szerezni nem lehet. A Képes Családi Lapok most ünneplő fennállásának 25-ik évfordulóját és ennek emlékére minden új előfizetőnek ajándékol egy szép regényt küldünk. Az előfizetést küldendő a Képes Családi Lapok kiadóhivatalának Budapest, VI., Ó-utca 12.

— **Voltaire és Nagy Friderik** kezeirását hozza a Nagy Képes Világtörténet legújabb füzeté, a két királynak kezeirása egy lapon. Voltaire sokat volt Sans-Souciaban, a hová Nagy Frigyes meghívta őt, hogy a tőld legnagyobb írója a legnagyobb király udvara fényét emelje. Együttlétük azonban nem volt valami boldog. Állandó civakodásban és haragban éltek. A király rossz verseit adta Voltairenek korrigálni, javítgatni és Voltaire panaszkodva és nyögve végezte ezt a munkát, királyi pártfogója házi feladatainak irodalmi gyomlálgatását. Maga írta egy barátjának: »Késérő sors ez, a király szenygyesét mosni.« A király nyomára jutott ennek s érettele haragját a költővel, a kitéz csak még jobban elkeserített. Szinte arra az orosz költőre emlékezett Voltaire helyzete, a kivel egy czár szokta javíttatni stílgyakorlatait és mikor az azokat rosszaknak találta, ólombányába küldte a poétát. Mikor az onnan kiszabadult, visszafogadta udvarába, de mikor újabb verseit megmutatta neki, a poéta fölállt és kifelé indult. »Hova megy?« rivalt rá a császár. »A bányába Felsője.«

Macaulay hosszabban foglalkozik Nagy Friderikről irt essayében Voltaire és Nagy Friderik viszonyával, most pedig a Világtörténet egy lapon hozza kezük vonását 173. füzetében.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyúttal e kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára diszes félbőr kötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Bud'pest, VIII. Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés utján, havi részletfizetésre is.

Felelős szerkesztő:

M A R G I T A I J Ó Z S E F.

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

Sve pošiljke se tičuđ zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, **Margita Jožefa** urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povuđljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Sluzbeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Četerdeset sveti soldati.

Pod Licinuisa rimskoga cesara vladanju 320-ga leta po kristuševim narodjenju neizmerno progonstvo opet su morali trpeti kršćeniki.

Prepovedali su njim svojih cirkvah pohadjanja, nego mesto toga, da se krivim bogom vklanjati moraju. Pokedhob pako jako dobro znano bilo, da medju cesarskimi soldati, vnogo kršćenikov takaj ima, zato celi regiment zapovedal skup pozvati, da se njim preglasi oštra zapoved cesara, a najmre kak strahovitu muku podnesti budu morali oni, koji bi se kratili krivim bogom povdati.

Zapoved je bila proglašena vu Sebaste varašu. Kad je cesarske zapovedi listu konec bil vujinjen, iz glide van iztupi četrdeset gjejernih soldatov, pak vodji svojemu takov odgovor dadu, da se oni cesarskoj zapovedi verno podvrgavaju i privoljuju za njega vojovati, dapače istu smrt podnesti pripravni jesu, nego svoju veru i Kristuša ostaviti pod nikakov način nećuju. Na ove reči se njihov vodja strahovito razljuti, i promišljavajući čim veku muku da njim zavda. Buduć da za ono vreme zimske dobi strahovita zima je nastala, pak svih četerdeset vojnikov do gotoga slečene na srdino poja postavi, a poleg njih pako tople kupeli da napravi. Vsakomu je bilo slobodno vu toplu kupel iti, koji neče da od strahovite zime neizmrmzne, nego povedal je tak, koj vu toplu kupel pustil se bude, da on od

onoga vremena od krivočcov pozdravljen bude, Vsih četerdeset vitezov stalno su podnasali ovu neizmernom trpljivostjum zavdatu trpeću muku, koja polagano se njim smrjum grozila. Iz med poganjskih vojnikov, koji su nje stražili, spazi jeden na zraku zvunredno pojavljenje. Nebeska tela su leb-dila pak iz zelenoga listja spletene vence držali jesu ober muku trpećih vojnikov, zmed četerdesetih jeden je samo bil bez vena.

Doklam si ov od nebeskoga pojavljenja premišljaval, koj je venca ne bil dobil, van stupi iz golo stojećega šrega i vu vruću kupel odeži, koma da se je vu vodu hitl. zmenkala mu je duska i taki je vumerl. To je iz jedne strani čisto naravsko, da mogla vrućina, ili pako vruća voda vmori na pol zmrženoga cloveka. Tak je to misil vu sebi ov poganjske vere soldat, da trideset i devet vencov, 39 vernih mučenikov zaslugu znamenuje doklam je on jeden neveren postal svojemu odkupitelju. Doli sleče on takaj svoju opravu, i k mukam trpećem se predruži, skojimi mučeniki skupa je on takaj bil smrt podnesel, ako prem nije bil kršćeni. Mesto vodenoga krsta, kod njega je krvni krst, kakti za Kristuša smrt trpećega to nadomestil.

Četerdeset prave vere grozovite zime po mžjenih mučenikov tela, je vodja dal na ogenj spometali, i ua prah i pepel zpozgati.

Priredil M. F.

Nekaj od svinjah.

Onu veliku zavvedavanje, koje se danas magjarskih svinj i onih visoka cena, na pijacu za svinje plaćaju, opet prama odhranljivosti vodi pazljivost i kak da bi samo s prstom pokazali nato, da do ista svinja je ono, iz česa mali gospodari i siromaški ljudi moreju si danas peneze priskrbeli i povanost svoju s hasnom voditi.

Nego one vnoge i velike falinge vendar, s kojimi glede ovih zahvalnih i prostih stvari mali povitelji pri skrbnoshnji i pri njihovem stanu iliti kotu grešuju; genulo me na to, da njim sledeća obavestim.

Gtede svinjske skrbnosti, samo vu novišem vremenu počeli su povitelji veku krb obrnuti. Med poljedelstva gospodarstvenimi težkimi posli, prevideli jesu, da iz povanje svinj, ako na nje dotičnu skrb i pazku nosiju, priličen hšen dobiva se. Danas već nedržuju svinjsko gospodarstvo za potrebna zločeztoču, kak su prvje bili mislili, nego jedno glavno zvirališe i za gospodarstvenu jednu najbolšu stran. Danas vre ne drži gospodar samo tuliko svinj, koje bi samo nepotrebu ščavu ponucati, nego tuliko kuliko povati i mesta njim dati, prikladen je. Na suprot gospodar ovih poslom trsiti se ima i mora, ako svojemu trudu hasna želi videti.

Na velikim imanju, gde razumljivost i penze ne menjkaju, tam na rečene stvari vnogo veku skrb i pazku nosiju, kak naj-

Z A B A V A

U starom Rimu.

(Na promišljanje.)

Gde se danas sveti otac papa na svojih šetnjah u Rimu friskoga zraka uživa, tud su se negda umietno priredjeni vrtovi i šetalista krvooločnoga rimskoga cesara razpoztranjivali. Simo je cesar znal svoj rimski puk pozivati te im zabave pripravljati. On je takovom prilikom sam najviše zabavljaj puka, jer je znal viesto konje kućirati lyru pievati i drugo svašta tak, da se je u njegovoj umietnosti sve čudilo ili bolje rekuć sve čuditi moralo, za da mu se po volji izkaže. Puk je anda na lih priredjenih zabavah puno toga: a najviše krvooločnosti videl: gladiatore se divljom zveradju boriti! zatim neoboružani kršćeniki u velikom cirkusu, gde se sa tigri i oroslani bore i konačno po ovih raztrgani budu; onda ona čarobna (copernatska) razsvieta vrta i šetalista, od hiljade i hiljade raznih raznih farbah svetiljkah. Svega toga je puk već bil sit, pak se je za današnju predstavu, na koju je bil posebno pozval, moral nećemu

drugomu, nećemu novomu nadati kaj još videl nije.

Anda je sve vrvelo u Neronove vrtove. Danas budu kršćeniki u zverske kože zašiti a onda najluči psi na nje nahušteni. Kad se je već na večer zatmičilo, da su se u vrtu morale svetiljke vužgati, onda su vužgane bakije; ali kakove su to bile bakije? — Kršćeniki, muži, žene dievojke! Ove su na stupove zvezali, smolom, voskom i uljem oblejali te je onda vužgali. To je bilo sigurno nekaj novoga, jer pri svetlosti gorećih živih ljudi nisu još rimljani videli svojega cesara viesto konje ravnati, niti čuli preliepo popevati.

Za takove zabave nije bil dosta jedan večer, to se je ponavljalo više večerih jedno za drugim. Lietaa noć 27-ga Junia godine 67 je prenago prošla; ali je zatim došel 28-mi, 29-ti i 30 Juni, i svaki dan su bila takova husenja pasah pri rasvieti živimi bakljami. Gieli Rim je od veselja pleskal a božja cirkva se je žalostila.

Ne samo u Rimu, već po cijeloj dalekoj rimskoj državi budu na zapoved cesara kršćeniki klani, i to ne samo na kratko mrlzim željezom zaklani, koje jednim udarcem život razori, već svimi onimi mukami,

sklučenjem sglobovah, pretrganjem kostih mrcvarenjem grebeni, kuhanjem u ulju, napajanjem raztopljenim olovom i drugim strahotami. Pak sva ova prisilna sredstva, sve ove strašne muke nisu bile moguće ubiti božju cirkvu. Mučeniki su radostno, stupali na muke! . . .

Baš u to vrieme je apostol Peter u svojem drugem listu pisal, da je već vrieme da odloži svojega šatora (svoje tielo), jer da mu je tak njegov gospodin. Jezuš Kristuš nazvestil.

Dana 29-ga Junia godine 67-me bil je Peter na križ razpet a Pavel iztog dana mečom pogubljen. Mnogi kršćeniki bili su u sto vrieme šnjimi mućeni.

I za Neronu je miera bila puna, jer jednu godinu za tim, ga više nije bilo. Kak goder se sopusniki mehur puhanjem dieteta razpline, i isto tako je Neronu nestalo.

Neprijatelji Rima iz vana, a podjarmljeni narodi u državi su se dignuli. Nero ih je dugo izsmiehaval uzdajući se u svoju jakost; ali kad je na jedenkrat glas puknul, da je za cesara drugi izabran i da će do koj dan biti kakti takov proglašen, onda ga je stoprv strah obišel. Ali na skoro se je opet udobrovoljil te je pričel opet davati

mre pri siromaških gospodarov, koj ako i prestimava, i rado ima svoje stvari, ipak nije mogućen njim sve ono i onak pode-
ljiti, kak bi on sam želel.

Noviše vreme još jedna druga prečka povdala se na ovim putu, najpre svinjska kuga, koja gospodaru višekrat vno go kvara zrokuje.

Na takovim imanju, na kojih povanje svinj na veliko lirali jesu i ove stvari kakti jednu od mašće mašinu držali s zuhkim izkustvom došli jesu na to, da dobra paša, vno go gibanja svojih kotrig, jačenje vu zdravju zdržavanje, ove stvari takaj potrebuju. Onaj povnik daklje, koj svoje stvari od kuge obraniti želji, nasleđuje amerikanjske farmere njihovu peldu, koji svoje stvari poljeg kotcov vendar vekuš stran dneva na slobodnim zraku držiju, gibati se njim dopuščaju i na kotrig jakosti nje odhranjuju. Vu kotcu hraniju i ploditi, iliti kotiti dopuščaju, oslobodjaju od prekodredne zime, i od prekodredne velike vručine, nego vno go drkati i hoditi njim dopuščaju, da se njihovi kotrigi na slobodnom zraku pojakšaju. Pametni gospodari stvarih svojih kotcov na čistoću veliku skrb obračaju, kajti dobro znaju, da čistoća pol krmlje valja, starinski ljudi bili jesu vu tem mislenju, da svinja kakti vu blatu i vu nesnagi je kotajuća stvar i čistoću ne ljubi, vu tom nisu imali pravo. Da svinja za dobu skrbnost vu takvim načinom zahvalna postane, od toga iz spomenka vrednom probum posvedočuje Tennel angleski povnik. Iz među njegovih šest komadov svinj trojicu je svaki dan dal izkupati i telo njihovo pokefati. Po šest tje-dnih poslje, ove svinje je dal izvagati i spoznal je, da ve skupane i s kefom pokefane svinje s onim istim obrokom: krmljene svaka od 15 kilogramov težeše vaga je imala od onih, koje nisu bile kupanju i kelanju podvržene.

Pri izleženju prascov od koca kakvoće jako vno go viši, najpre pako čistoća, dobra postelja toplota i t. d osobito potrebno jesu.

Pri kotcih pri nas samo novše vreme izpoznali jesmo napredak. Negda, kad se gospodarstvo samo da primitiv način vodilo, svinjskih kotcov pri izleženju niti ni

bilo glasa. Stvari slamom, kuruzinjom ili budi šopami obkoljenih mestah vu vremenu izleženja ili kotenja dobile jesu obranu, ili pako pod odprtim nebom bude na velikom prostoru gmajne ili vu šumah živile jesu. Kanas črez dan čredu, pasući, na noć pako od vetra na obranjeno mesto se nastanil s vekšinom poljeg potoka ili zdenca, za i sebi vu kakovoj huli proti dešđu obranu poiskal, čredu svoju pako za čuvanje na svoje pse bil je izručil.

Doklam dakle za konje i tak zvane na zlatih nogah hodeće ovce »ar za ono vreme, kad je imala vuna visoku cenu, gospodari su nje za zlatne stvari bili zvali« bili jesu pavilone zidali, dot čas svinje pod vedrim nebom bile jesu gori zrasle, i tomu se ima zahvaliti njihovih kotrig jakost, protivnih nevoljah podnašanje i lepi hasen od povanja dohodek takaj.

Tak se anda za počelo najprije po gospodskih imanju za bredje i druge svinje, za kanžore, prasce, prasice i krmljenke zidati prikladna mesta, tak zvane svinjske stале.

Ni moći tajiti, da se jako jesu poboljšale ove dužnosti vu ovom slučaju, nego vendar je zato još vno go začimti. Na imanju i drugih zemeljskih gospodah sva ova bez iznimke već moći najti, nego pri malih gospodarih iz vese strani još navek vno go grešiju od stvarih zdravja proti zakonu.

Vu niskih, vuzkih luknjah zdržavaju svoje stvari, koje vu temnosti, zadušenim zraku i vu gnoju se valaju, ili pako nadajaju. Ako prem odraslljivost, odhranljivost iz vekuše strani od zdržavanja more bivati, da pače kotiti i množiti moguće je.

Ne moguće za dosta nepreporučiti malim gospodarom, da svinjske kotce na čistoću svinje čim bolje na čisteša mesto nastaniju, nato osobito skrb imati moreju. Svinja je takaj čista stvar, i ravno tak potrebuje čisto svetlo i zračno mesta, kak clovek, da pače mozbit i zahvalneša je onomu, koj njoj vsa ova podeljuje.

Tak glasiju oni dobri tolnači, koje iz tak zvane »A sertés Magyarországbau dotične knjige poreda naznačenjem. Takovi tolnači jesu ovi, koje ako nje poslušajuć i nas-

leđujemo, samo hasna donasaju povitelju. Kvar, da svinjskih poviteljov gazdam ni moći izraven vu vuha i pameti zasadići. Ako prem po takovih malih prilikah povekšava se orsačkoga puka sreća, i veliki napredak dehadja iz njega, ako bi samo svaki gospodar posluhuil spametnu reč. Zato potrebno bilo bi ova presaditi vu mladež, da kad izrastaju, nasleđovali budu boljšu peldu mesto svojih otcov vidjenu hušju.

Ove sve tiče se osobito gospodo navučitelje gospodarstvene poznanositi razširjenost. K njihovim imenu prikapčuje se malih gospodarov red napredovanja i zobrazenost.

По: Dorner Beli
— M. F. —

Kaj je novoga?

*Svim našim poštovanim čitate-
ljev, predplatnikom i suradnikom sre-
ćne i vesele božićne svetke želimo!*

Na orsačkim putu.

Decembra 6-ga na na Verušić putis Setterlin Martina 57 let staru, jednoga poljodavca ženu, na orsačkim putu je Glonek Ferencz 20 let stari obloke delajući slovak vmoril, njezina rebra i glavu je zevsema skupa zdربول, Globuk je po ubojstvu svoju meštrijju i onu ladicu, vu kojoj je obločne šajbe nosil, je tam povrgel i nekam je skočil. Redarstvo žandarstvo sada zavzedavaju za njim.

Zsiga bači se kuplje.

Od vno go dobrih delah spominali se jesu već od Akošfalvinskoga iz obligata Makkay Žigmonda, nego od niže naznačenoga malo ga pripečenja vendar ova je znameniteša stran, ar je malo šale vredna, i zvan toga i istinska takaj. Makkay bačiju padne vu glavu nekaj segurnoga i znamenitoga i otide vu parnu kupelj. — Nu i ja poglednem takaj, veli da kakove jesu one znamenite budapeštanske parokupeli od kojih tak vno go govoriyu. Clovek od svega mvyra imeti pojema. I odide takaj. Kupi si cedulu od kupeli i ide nuter vu dotičnu sobu, de se poljeg navade takaj i sselki bil.

pod kojimi je šalne piesme popeval. Na zadnje ga ipak srdilost obide i on hoće rat ali, ali je siguran da se boj biti neće, jer kad se neprijateljske čete sastanu i jedna proti drugoj u bojni red postavi onda on svojom lyrom samo dojde u sredinu i svojim ljubkim glasom samo zapopeva, i eto svi će si jeden drugomu okolo vrata pasti te se ljubiti, a on će od milinja zaplakati.

Skoro zatim mu dođu druge, strašnije misli te mu se senja, da vidi kak ga mrvlje hoću pojesti, kak se je njegov najdragši jahač konj u jopca pretvoril, nadalje kak su se štatue dvanajsteh narodah rimske države iz svojih podnožjah genule i dole stupile te na njega navale. . . Dakako da mu se je to sve njegovim zmesanim moždjanom samo pričinjalo te mu se je činilo, da sanja. I za toga je med vanjskimi i nutarnjimi neprijateljji pobuna prestala. Ali Nero to već nije znal, on to svolom pametju već nije prerazmeti, makar da su ga njegovi doglavniki o tom osiguravali i sve mu tolnačici. I ovo je kod njegovog pada najznaemitije da on nije pred izbiljnom pogibeljju, već pred strašnimi slikami, koje si je predstavljaj, propal, te je bil odstranjen, kak pahulica vietrom odpuhana.

Pri stolu ga na jedan krat spopadne strah; on skoči iz svog sedala, prehliti stol i potere dvie kristalae kante, koje su mu najmilije bile. Bog mu je pomutil pamet! Zviezdnozanci su mu govorili, da bi za njega na istoku puno zmožniji tronuš mogel postati, a židovsko prelizavanje ga je svojim mšiašem učinilo, anda hajd na istok! — »Ne« — rekel je sam sebi — »idi radje u opravi pokore i požalovanja na forum te zaprosi milost puka rimskoga.« I on na to z komponuje govor, koj bi i istog kamena bil genuti moral. Nero hoće sve učiniti samo ne umrieti.

Ali k čemu takovo uzrujanje u njegovem nutarnjem? Em je Rim miran kak da spava, kak da njegovomu cesaru od nikud nikakova pogibelj nepiieti. Pred cesarskimi sobami hodi po mehkih sagovih (teppich) za da neruži, straza gore dole, u kasarnah buće doduše dosta glasno, ali tak je već više krat bilo. — Konačno se Nero hiti na postelj te od zatrudjenosti zaspi. Okolo pol noći se probudi i skoči iz svog ležišta. Straže već nema pred sobami, — kaj to znamenuje? Nero pošalje svoga slugu ili bolje rekuć roba, k prvomu ministru, rob ministra nemre nigde najti. Cesar sad ide

sam od vrata do vratah svoje palače, palače je prazna pusta, kakti izumrla; kad se vrati u svoju sobu, je i ova prazna, dapače i cesarska postelja je ukradjena. »Anda sam samcat« — zavikne Nero — »niti mogu prijatelja niti neprijatelja najti!« — Cielj svijet ga zapustil.

Kaj se je pripetilo? U kasarnu med soldate je došel oberstar imenom Nymphidius, pak im je rekel — Nero je pobegel, ali on im od novoga cesara Galbe donasja obećanje, da svaki soldat legije dobi 5000, a svaki soldat garde 30000 sesterch. Sve je bilo izmisleno, sve sama laž, ali na taj način je bilo moguće Nerona srušiti. Sada mu je već dakako nije bilo moguće u Rimu ostati.

Nero otide do potoka Tibera, tam stoji na obali i hoće se u vodu sprovaliti, ali mu fali k tomu odvažnost. — Umrieti nebi rad. — Neki Phaon, kojega je prije duže vriemena iz sužanstvo odпусти ponudi mu u svojoj vili pred varašom stan, koju ponudu Nero prime. On je bos, nekim poderanim kepenjkom odeven. On se popne na ponudjeni mu konj, četiri muža ga sprovadja. Za da ga nebude nitko prepoznati

Kada za tim vu sobi stupi od kupeli sluga s velikom presenetostju opazi, da Makkay Žiga bači osim druge svoje opravke laibeca svojega je na sebi bil pozabil.

— Žiga bači — veli njemu jeden poznanec — ovoga prusljeka morate si sleći iz sebe, vu njem nemrete se kupati.

— Neslećem si ja njega, veli Žiga bači niti za nikaj.

— Nu kak vam velim, da vu prusljeku nemrete se kupati.

— Na sramotu neću si ga sleći!

— Nu pak zakaj ne?

— Vu ovim prusljeku držim ja svoje peneze, pak i vuru takaj.

Veli i nuter stupi vu veliki kad, skrbljivo pazi na to, da se mu njegov prusljek ne zmoci.

Širomaštvo.

Brenda Janoš vu akademiju je hodil vu školu, nego zbog siromaštva presiljen bil je ostaviti svoju navustnost, odpuloval je vu Arad, gde je za romanskoga duhovnoga stola za pisara bil gori prijel. Nego Brenda nevolji je ovo ni bilo pomoženo. Navolil se duže podnašati nevolje i ove dane se bil obesil.

Nazarenuš.

Javiju nam iz Szenteša, da Racz Janoš 84 let star szenteški poljodavec pet pet danov bil je domu, bez da bi ga bili pokopali. Racz je nazarenuš bil i zadnja njegova želja bila je ta, da po druge vere navadi telo njegovo naj ne pokopaju. Druge vere duhovno poglavarstvo nije dopustilo, da ga na njihovo groblje odneseju. Za petimi dani potlam ipak su njega bez svake ceremonije pokopali.

Hercega pisar.

Lobkovicz hercega palače kancelariji samoubojstvo se pripetilo. Bodinger Karoly bivši soldački stražmešter kojega je herceg

mogel, sveže si preko čela svoj crveni rubac žepni. Mora se sakrivati.

Phaonova vila leži na strani; nešto udaljeno od česte: Neroa i njegovi pratilci ostave svoje konje u šikarju te se odpute po stazi do vile. Tu se ide kroz trstinu, i trnje, Neronove bosc noge to dobro čute. Negde miestemice mora Nero svojega kepenjka na zemlju prostirati, za da mu trstina, trnje i oštro kamenje toliko nevraže bosc noge, koje su negda dišućemi tinkturami mazane bile. Phaon veli, tu se neka cesar za vrijeme sakrije, dokle bude mogel neoपाžen u vilu doveden biti. On nije hotel biv zakopan, tak je rekel, pak je ostal vani na tratini ležati; ali vani po noći pod vedrim nebom punim zvezdah . . .

U to donese listonoša na Phaona pismo. U njem je stalo pisano da je senat (starešinstvo) proglasil Nerona neprijateljem domovine te ga je obsudil na smrt po starom zakonu.

Kakovo je to pogubljenje po starom zakonu? — zapital je Nero. To mu se je povedalo, najmre: osudjeni bude glavom medju dvie željezne škrake strpam i onda šibami tako dugo šiban, dok umre. Osupnjeni i prestrašeni Nero pograbi dva noža, koje je uvijek sobom nosil, pregleda dobro njihovu ostrinu i onda je spravi veleć: »Još mi nije smrtna ura došla« — zatim je zahfival, da svi okolo njega zapievaju žalostne pjesme te se u prsa neka šakami tuku, a k tomu je još prosil, da mu netko svojim vlastitim primerom pokaže te ga na smrt

vu svoju kancelariju za pisara imenuval, na obločne križe se obesili. Samoubojstvo, koma okolo pete vure biti jesu spazili, kad mu njegovo telo, već čisto mrzlo bilo. Bodinger je kaj kakove falinge bil učinil i radi toga bili su njegove premistili na hercega jednu morva orsacku imaaje, kam bi se imal vre 1-ga januara preseliti. Već od nekojih danov je jako izvan sebe bil i naveke je samo to govoril, da nikak nemre pozabiti Budapešta i njega ostaviti. Ženu i troje detce ostavil je za sobum.

Parobrodov nesreće.

Magjarsko-horvatsko parobroda družtvo po telegramu je taj glas dobilo, da po imenu Zvir ladja koja je vu Australiju cukora vozila, poljeg Adelajde se je zdobila. Na ladji poslujuće sluge vendar oslobodili jesu. — Drugi telegram iz Hamburga dohadja i na gosa daje, da je po imenu Neptun zvani parobrod se na Načnom Morju se vtunul. Iz ladjarskih slugov se samo pet ljudih oslobodilo. Dvadeset i četiri pako vu morju se potopili jesu.

Zimska oprava.

Veliki i prezmožni dan bude vu nedelju popoldan za tri sto malenih ljudih, na dečke i pućice gledač. Danas još od zime trepetajuć doma svojega po mrzljim dvoru skačeju vu poderanoj letnoj opravi i ljuknjastimi cipeli. Po večeraj ta se stisneju k toploj železnoj peći, sdihavajuć, nego med tem toga zradostjum računaju vu sebi još kuliko krat imaju si doli leći i gori stanuti doklam bude božič. Draga njihova majka za ruke nje prime onda i ide žnjimi vu glavnoga grada Szegény gyermekkert Egyesület zvanu zmožnu palaču. Vu dobro topli zmožni palači jeden kre drugoga staneju po sebi dečki i posebni pućice. Palače ove dugih stolovah položeno je tristo dobre tople opravke, i takaj toliko cipeljih i čizmah.

ohrabri, a kad se nitko njemu za volju nije hotel zaklati za da ga na umiranje ohrabri pričel je mahnitati, izvan sebe je postal te si je sam sebi spočitaval kakov je strašljivica. »Ja živim na svojoj sramotu« — rekel je — »to je sramotno, Nero sramotno, ohrabri se Nero! Probudi se iz sna strašljivosti!«

Sad se začuje kroz noć širopot konjskih kopitah. Živi mora Nero ulovljen biti, tak je zapovied glasila, koju su jahači doneli. Ali zapoviedi nisu mogli udovoljiti, jer si je u tom hipu, kad su dojahali da ga vlove, sam vrata prerezal. Krv je curela, oči je izbulil, lice namrgodil i bilo ga je strašno pogledati tak, da su se jahači nahrupivši u sobu nad tim strašnim čovikom osupnuli.

Senat se proglasil Galbu rimskim cesarom, puk je od radosti u ruke pleskal, Neronove statue je sprehital i spotrl, njegove pristaše i pomoćnike poubijal, koji su ga najme podpomagali u krvoločnosti.

Ovak je dokončal Nero; njegovo ime je odurno svakomu čoviku bil on kršćenik ili inovierac. O apoštolih Petru i Pavlu pako pieva cirkva: »Ti si je postavil za hercega ciele zemlje« — a ona sama, ona progonjena cirkva postala je tvrdjava na briegu, do koje u neprijateljskoj nameri nije moguće dojt, te uvijek je stalo, stoji i bude stalo o njoj: »Paklena vrata ju neće nadvladati!« —

Em. Kollay

Sve je čisto novo, koje još nigdar nije nosil nigdo, oni budu si nje oblekli prvokrat. Ovo dobrostivno družtvo po razdelenju opravkah pobrinulo se je za to, da ove mlade male ljudi i dobro podvori i pobrinulo se je takodjer, da na ovo svetlenost veliki veliki ljudi kao gosti takaj, da budu prisutni. Nek se veseliju malenih veselju i nek se srdcu svojem na pomiluvanje geneju i zatim alduju, da još više siromaških malih decah družtvo od pozebice i od snega obratnuti moguće bude.

Moskvenka pripovest.

Vu Moskvi jeden trgovec je dužen bil jednoj žnjim vu kompaniji bivšoj vdovici do 25 jezer rubelov, nego nije hotel njoj ovoga duga naplatiti, tim se bil izgovarjal, da je on njoj već bil platil, još za ono ono vreme, kad je ona pri čistom zdravju bila. Nego žena nije veruvala trgovcu, nato on vzeme vu ruku svoju jednu goruču sveću ina hižnoj steni pred Blažene Device Marie višeci kip stupi i tam na svetlenu prisegu podigne gori svoju desnu ruku. Sad se pripetila čuda. Trgovca vu onim hipu, kad je nakanil prisegu položiti, žlak ga bil trefil, ruka njegova pako, koju je na prisegu podignul, negibljiva postala i za tvrdila je. Tergovec od onoga vremena neprestajno bezpameti vu postelji svojoj lezi, za tvrdjena ruka pako još navek vu takovim položaju biva tak, onda, kad je nju protinebu podignul bil. Vnogo jezero želječnih ljudih dohadja sad svaki dan ovoga trgovca hiži, da vidiju pravičnosti božanske zasluženoga dara.

Pesma vinogradska.

Preubljen svet Urban,
Fidober naš mejaš.
V goricaj stanuješ,
Lepo grozdje imaš,
Zori ga, sladi ga,
I daj nam dober mošt!

Lepo te na bregu,
Vsak mužek počasi.
Okol kipa tvoja,
Rad trsje nasadi,
Čuvaj nam, brani nam
Gorički dober sad.

Martljiv mužek verno.
Vinograd okopa,
I k svetom Urbanu,
Se v bregu rad poda,
Poglet ide vu klet,
Jel se čep još derži.

Po svetom Mihalju
Bratva dobra je,
A k svetom Martinu
Pak vince krsti se.
Pij mo ga, i hvalmo
Boga, koj vince da!

Na zdravje Medjurcov
Naših prijateljov!
Svih vinogradarov,
Urbana susedov
Nalejmo i pijmo
Urbana častijmo!

Oletics Mátyás
vinogradar

Odgovorni urednik:

MARGITAI JOZSEF.

Gabona árak. — Ciena žitka.

1 m.-máza.	1 m.-cent.	kor fill.
Buza	Pšenica	14 00 —
Zab	Zob	11 70 —
Rozs	Hrz	11 00 —
Kukoricza új	Kuruza nova	10 20 —
» » ó	» stara	13 00 —
Árpa	Ječmen	10 20 —
Fehér bab új	Grah beli	18 00 —
Sárga » »	» žuti	15 20 —
Vegyes » »	» zmšan	15 00 —
Lenmag	Len	22 00 —
Bükköny	Grahorka	13 00 —

Bármínemü**könyvkötészeti munkát**

elvéllal és gyorsan elkészít

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)

könyvkötészete

Csáktornyan.

**Csáktornyan, a Zrinyi
külvárosban ujonan be-
rendezett**

**olaj- és
szikvizgyár**

eladó.

Bővebbet tulajdonosnál

Zelenkó Rezsónél**Csáktornyan.**

851 1—3

Különlegességi tőzsde megnyitás.

Van szerencsénk Csáktornya város és vidéke közönségének b. tudomására adni, hogy üzlethelyiségünk mellett

Különlegességi tőzsdét

nyitottunk, melyben állandóan mindennemü dohány- szivar és szivarka különlegességek, valamint posta- és okmány-bélyegek és váltóürlapok kaphatók.

Kiváló tisztelettel

840 3—

TODOR R. kereskedése.

Igen alkalmas karácsonyi és ujévi ajándékok!

Weisz Márton órás és ékszerész Csáktornyan.

 Ajándom dusan felszerelt *svájci arany-, ezüst- és nickel-zsebóra; bécsi ingaóra és amerikai ébresztőóra* raktáramat.

Készletben tartok továbbá mindennemü *karácsonyi és ujévi ajándékol alkalmas divatos ékszert, ezüst-, kina-ezüst evészközt és dísztárgyakat.*

Bármily javítást pontosan és gyorsan készítek.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

843 3—* **Weisz Márton**

Igen alkalmas karács. és ujévi ajándékok!

Arany es ezüst töredékeket a legmagasabb áron veszek esetleg ujjal becserélek.

**A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.**

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált hárszer, a mely már több mint 33 év óta megbízható beszerzésről alkalmaszárta közönségnél, csóznál es meghűlésnél.

Intes. Silányabb utazatok miatt dobozokban a „Horgony” vegyjegyet es a „Richter” gyógyszerrel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. es 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerész Budapestén.

Richter F. Ad. es társa.
Rudolstadt.

791 12—35

Hirdetmény.

A szoboticzai régi II sztyk. alatti tehermentes telket téglapületekkel, legelőjoggal es 3 hold szántófölddel szabad kézből eladja

Krályics

szelenczei plebános.

Oglas.

Da u Szobotici pod 11-ti gruntovnickim brojem grunt sa zidanim stanjem, gmajne jušom is mekote oranice dobrovoljno trži bez svakoga terha.

Králjics

Selnički plebanos

852 1—2

Hirdetések
felvételnek lapunk kiadói hivatalában.

Szőlőoltványok

szokvány minőségben és európai nemes gyökeres és sima vesszők mélyen leszállított árkakon. Oltványok ezre 90—100 forint. Mindenik a legkiválóbb bor- és csemegefajtákból, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítmány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és visszaszállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

É L Ő K E R I T É S.

Gleditachia csemeték és magvak.

Óriás tövis, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apróbb nyulak sem halhatnak át, úgy, hogy a bekerített részek teljesen kulcsal zárhatók. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékeljük. Bővebb tájékozás végett szíves fénynyomatu díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét eg. levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanak, városon, falun, puszán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit sem akarnak mert benne számos oly közlemények foglaltak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Díócsom eték. Kétéves, óriási jövedelmet biztosító, voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Czím: **Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep.** Nagy-Kágya u. p. Székelyhid. 819 8—20

Törv. bejegyzett

Világhírű orosz karavántea
Popoff K. és C. testvérektől Moszkvában.
(Több udvar szállítót.)

Legfinomabb minőség.
Eredeti csomagokban kapható

Gránertestvéreknél Csáktornyan
valamint a monarchia minden elsőrangú fűszer és csemegeüzletében.

842 4—10

Az iskola-utca 132 sz. házban

egy

butorozott szoba

azonnal kiadó.

Ház eladás.
Csáktornyan mező-utca 48. szám alatti ház szabad kézből azonnal eladó.
Bővebbet a kidóhivatalban.

849
2—3

M e g h i v ó.

A Csáktornya-Vidéki takarékpénztár részvénytársaság

1903. január 8-án délután 3 órakor tartja meg intézeti helyiségében

VII. évi rendes közgyűlését

az alanti tárgysorozattal, a melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

Tárgysorozat :

1. Megnyitó.
2. Két részvényes megválasztása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.
3. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzletévről.
4. Az 1902. évi számadások megvizsgálása; a mérleg megállapítása; a nyereség felosztása.
5. Cvetkovics igazgató indítványa a részvénytőkének 300000 (Háromszázezer) koronára leendő felemelése s a tartaléktőkének a részvényesek között való arányos felosztása iránt.
6. Esetleges indítványok.

Kelt Csáktornyan, 1902. december 6-án.

Az igazgatóság.

48. §. A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésen minden részvényes személyesen gyakorolhatja, de ezen jog gyakorolhatására megkivátnatik, hogy a részvényes legalább 20 éves legyen és részvénye a közgyűlés előtt legalább négy hét óta a társaság könyveiben az ő nevére legyen beírva és végre, hogy az szintén a közgyűlés 3 nappal megelőzőleg az intézet pénztárába letétessék.

A választási jog azonban nem csak személyesen, hanem a távollévók által is gyakorolható, t. i. a meg nem jelenhető részvényes egy másik részvényest szavazatának gyakorlására különösen felhatalmazhat; azonban szintén szükséges, hogy az ily megbízás által szavazó részvényes legalább 20 éves legyen és részvénye 4 héttel a közgyűlés előtt a társaság könyveiben az ő nevére beírva találassék.

Meghatalmazások csak részvényesek nevére állíthatók ki.

848 2—3

Nyomatott Fischel Fülöp (Strausz Sándor) gyorsajtóján Csáktornyan.